

KARTA PRAW PACJENTA

§1. PRAWO DO OCHRONY ZDROWIA I ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Pacjent ma prawo do ochrony zdrowia (art. 68 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.).

Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej, opartej na dostępnych metodach i środkach zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, wykonywanych przez lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarki, diagnostów laboratoryjnych z należytą starannością i zgodnie z zasadami etyki zawodowej, a w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń – do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń (art. 6 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych w warunkach odpowiadających określonym w przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym.

Pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia (art. 7 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).
Prawo do intymności i poszanowania godności osobistej w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych (art. 20 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.; art. 36 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty). Pacjent ma prawo do żądania, aby

udzielający pacjentowi świadczeń zdrowotnych lekarz zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie. Lekarz może odmówić zwołania konsylium lekarskiego lub zasięgnięcia opinii innego lekarza, jeżeli uzna, że żądanie, o którym mowa powyżej jest bezzasadne, żądanie pacjenta oraz jego odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej (art. 6 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§2. PRAWO DO INFORMACJI

Pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia (art. 31 ust. 1 - 3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty; art. 9, 10, 11, 12 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego przedstawiciel ustawowy mają prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny informacji o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu, w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami (art. 31 ust. 1 - 3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty; art. 9, 10, 11, 12 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

Pacjent lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do wyrażenia zgody na udzielenie informacji wymienionych powyżej innym. Pacjent ma prawo żądać, aby osoba wykonująca zawód medyczny nie udzielała mu informacji, o której mowa powyżej.

Pacjent małoletni, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny informacji, o której mowa w punkcie 2, w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego.

§3. PRAWO DO TAJEMNICY INFORMACJI Z NIM ZWIĄZANYCH

Osoby wykonujące zawód medyczny są obowiązane zachować w tajemnicy informacje związane z pacjentem, w szczególności ze stanem zdrowia pacjenta (art. 40 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty; art. 17 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej; art. 13 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego, z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych w przepisach prawa tj.:

Obowiązku zachowania tajemnicy nie stosuje się w przypadku, gdy:

- tak stanowią przepisy odrębnych ustaw, zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób,
- pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy,
- zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń;

przy czym w sytuacjach, o których mowa powyżej ujawnienie tajemnicy może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie. W sytuacji, gdy to pacjent/jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy, zakres ujawnienia tajemnicy może określić pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy.

§4. PRAWO DO WYRAŻENIA ZGODY NA UDZIELENIE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody, po uzyskaniu odpowiedniej informacji (art. 16,17,18,19 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r., 32 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty; art. 18 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej).

§5. PRAWO DO ZGŁASZANIA DZIAŁAŃ NIEPOŻĄDANYCH PRODUKTÓW LECZNICZYCH

Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy, lub opiekun faktyczny ma prawo zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu działania niepożądanego produktu leczniczego zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (art. 12a ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§6. PRAWO DO POSZANOWANIA INTYMNOŚCI I GODNOŚCI PACJENTA

Pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych (art. 20, 20a, 21, 22 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.; art. 36 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry). Przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być obecna osoba bliska.

Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych pacjentowi może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w przypadku istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta. Odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej.

Osoba wykonująca zawód medyczny ma obowiązek postępować w sposób zapewniający poszanowanie intymności i godności pacjenta.

§7. PRAWO DO DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ

Pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych. (art. 23-30a ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§8. PRAWO DO ZGŁOSZENIA SPRZECIWU WOBEC OPINII ALBO ORZECZENIA LEKARZA

Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy ma prawo wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia lekarskiego do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, jeżeli opinia albo orzeczenie ma wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów prawa. (art. 31,32

ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§9. PRAWO DO POSZANOWANIA ŻYCIA PRYWATNEGO I RODZINNEGO

Pacjent podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą z zakresu ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej, ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami. Pacjent ma także prawo do odmowy kontaktu z takimi osobami. (art. 33-35 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§10. PRAWO DO OPIEKI DUSZPASTERSKIEJ

Pacjent ma prawo do opieki duszpasterskiej (art. 36,37,38 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§11. PRAWO DO PRZECHOWYWANIA RZECZY WARTOŚCIOWYCH W DEPOZYCIE

Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej, ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie (art. 39,40 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.).

§12. DODATKOWE PRAWA PACJENTA

Prawo do wskazania osoby lub instytucji, lub przedstawiciela ustawowego, którą podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w

zakresie ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej, jest obowiązany niezwłocznie powiadomić w razie pogorszenia się stanu zdrowia pacjenta powodującego zagrożenie życia lub w razie śmierci pacjenta.

Prawo do wypisania ze szpitala, pacjent gdy jego stan zdrowia nie wymaga dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych w tym zakładzie leczniczym bądź na własne żądanie pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego ma prawo do wypisania ze szpitala albo innego zakładu leczniczego, wykonującego działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej, – w takiej sytuacji pacjent ma prawo do informacji o możliwych następstwach zaprzestania dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych

Prawo do wyrażenia osobiście za życia lub przez przedstawiciela ustawowego sprzeciwu na wykonanie sekcji zwłok w podmiocie leczniczym, wykonującym działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Prawo do złożenia skargi na lekarza do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie lekarskiej w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz za naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza (art. 41-58 ustawa Prawo pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r.). Prawo do złożenia skargi na pielęgniarkę i położną do rzecznika odpowiedzialności zawodowej z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej. (rozdział 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarki i położnej).

W celu ochrony praw pacjenta ustawą z dnia 6 listopada 2008 roku o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta powołana została instytucja Rzecznika Praw Pacjenta. Pacjent ma prawo złożenia skargi w związku z naruszeniem praw pacjenta do Rzecznika Praw Pacjenta:

Do Rzecznika Praw Pacjenta może zgłosić się każda osoba, która uważa, że doszło do naruszenia jej praw jako pacjenta. W tym celu można: zadzwonić na numer Telefonicznej Informacji Pacjenta 800-190-590; czynnej całodobowo przez 7 dni w tygodniu.